

Nr 367.

Av herr **Bergström** i Bäckland, *angående ändring i väglagens bestämmelser om vägsyn.*

Vid flera riksdagar ha motioner här i riksdagen blivit framförda med hemställan om utredning angående syn av de allmänna vägarna i syfte att erhålla förbättrade bestämmelser härom. Flera orsaker tala ock för en sådan utredning. En del obehag skulle säkerligen genom ett förbättrat synesätt kunna undvikas, och syneförrättningarna bliva mera gagnande för vägväsendet, än vad fallet nu är.

Inom ett norrländskt vägdistrikt blevo de väghållningsskyldige, vilka det in natura underhållet påvilade, vid vägsyn 1926 ålagda att vidtaga vissa förbättringar av sina vägskiten. Vid efterbesiktning 1927 förmenade landsfiskalen, att ifrågavarande väghållningsskyldige hade brustit i fullgörandet av sina åligganden, varför ett större antal av de försumliga blevo åtalade. Därom är väl intet att säga, fast man kan diskutera lämpligheten av ett sådant tillvägagångssätt. De åtalade kunde nämligen icke underlåta att göra jämförelser mellan sina skiften och de skiften, som blivit godkända, och därav draga vissa slutsatser. Dessutom verkade det en smula irriterande, att en del av de åtalade fingo åtalet återkallat dels på grund av att förväxling av vägmärken skett och dels på förslag av en av distriktets fjärdingsmän, vilken enligt en av honom själv lämnad förklaring skulle, om tiden det medgivit, sökt att ha fått ännu flera befriade från det mot dem väckta åtalet, men också slutligen på en del andra förhållanden. Erkännas måste, att ett sådant tillvägagångssätt mot enskilda omöjliggöres i och med det att vägunderhållet överföres på vägkassan. Men så länge icke detta sker inom alla vägdistrikt, så kan genom en vägsyn mycket obehag beredas dem, som ha att svara för in natura underhållet, oavsett om de försummat sitt underhåll eller icke, emedan avgörandet härav i hög grad beror på synemännen. Jag har emellertid mera i förbigående velat erinra om denna vägsyn, då det egentligen var den, som kom mig att litet närmare tänka på dessa syneförrättningar av de allmänna vägarna.

Det skulle vara rätt förmätet av mig att här göra några anmärkningar mot landsfiskalerna som syneförrättare av de allmänna vägarna, men å andra sidan måste jag få säga, att dessa tjänstemän icke ha fått en sådan

utbildning, att de med verklig sakkunskap kunna fullgöra det här åsyftade uppdraget. Med tiden kunna de visserligen få en viss praktisk erfarenhet, men detta kan ofta ske, som en förutvarande motionär i samma fråga framhållit, på bekostnad av rättvisa mot de väghållningsskyldige.

Med avseende på syn av de allmänna vägarna har den tanken förts fram i riksdagen genom en motion, att denna syn skulle kunna borttagas vid underhållets överflyttande på vägkassan. Detta torde emellertid icke vara rådligt. Tvärtom kan man tycka, att när så sker, bör vägsynen förrättas av på området fackkunnigt folk, t. ex. av vägingenjörer. I och med att vägunderhållet överflyttas på vägkassan, kommer också detsamma att skötas på ett helt annat sätt än nu, beroende på de tekniska hjälpmedel, vägmaskiner av olika slag, som nu för vägarnas moderna skötande stå till buds. Syneområdena borde även utvidgas för att kunna främja, att likartade principer vid vägarnas skötande inom olika vägdistrikt tillämpas, vilket åtminstone borde vara fallet inom ett landstingsområde.

Skulle nu vägingenjörer förordnas som vägsyneförrättningsmän eller andra därtill kvalificerade personer, så vore det förvisso lämpligt att som deras biträden inom varje vägdistrikt därtill välja på vägväsendets område väl införsatta personer, som hade inom sitt distrikt att biträda vid vägsyn.

Denna fråga, syn av de allmänna vägarna, förefaller åtminstone under-tecknad vara av den betydelse, att den utan sammanhang med andra vägfrågor borde tagas upp till utredning för att bringas till en snar lösning, så att dessa vägsyner skulle komma att stå i full överensstämmelse med ett modernt vägväsende.

På grund av det anförda får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående bestämmelserna för den i väglagen bestämda synen av de allmänna vägarna i syfte att denna kommer att utföras av sakkunniga personer så ock i övrigt att få dessa bestämmelser utformade efter för vägväsendet mest gagnande synpunkter samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 21 januari 1928.

P. Bergström
i Bäckland.